

NOVICE

LETO V. - št. 44

V KOČEVJU, DNE 29. OKTOBRA 1960

Cena 15 din

ŠTUDENTJE v luči kadrovske politike občine

V zadnjem času so začele kadrovske komisije naših občin in družbenih organizacij temeljito razmišljati o problemih, ki stalno nastajajo v zvezi s strokovnim kadrom. Zdrževanje zadrug, reorganizacija gozdarske službe, kmetijska politika v celoti, kooperiranje in združevanje podjetij, vedno večje kompetence občinskih ljudskih odborov in še veliko drugih stvari, stalno narekuje potrebo po strokovnjakih, po ljudeh, ki bodo garancija za uspeh teh akcij. Komisije pri različnih organih so pričele reševati to vprašanje zelo resno, kar je tudi popolnoma pravilno. Toda pri delu teh komisij so se že v začetku pojavile napake. V večini primerov delajo komisije ločeno, nimajo med seboj tesnih stikov, vsaka izdeluje svoj plan. Komisije računajo z ljudmi, ki jih smatrajo primerne za kadre v prihodnosti in ne vedo, če niso že pogodbeno vezani v kakki drugi obliki in če bodo pripravljeni priti v službo na določen položaj. Vse komisije premalo upoštevajo želje študentov, s katerimi računajo. Ne nameravajo trditi, da je delo komisij nekoristno. Hočem le poudariti, naj se perspektivni plani za kadre delajo na stvarni podlagi, na podlagi potreb, ki jih bomo imeli v prihodnosti in na osnovi realnih možnosti.

Vsak občinski ljudski odbor ima na seznamu določeno število študentov najrazličnejših fakultet, ki jih predvideva za perspektivne kadre. To so v glavnem ljudje, ki so s svojim dosežanim delom do-

karali, da bodo pripravljeni dati svoj prispevek za razvoj komunne, podjetja ali ustanove. Tu pa naložimo na pojav, ki niti ni tako redek. Zgodi se namreč, da ne najdemo v teh seznamih ljudi, ki prejemajo štipendijo na področju, za katerega se plan dela. Kako je moglo priti do tega, da tisti, ki prejema štipendijo, ne pride v poštev pri sestavljanju plana za perspektivne kadre? V večini primerov gre tu za ljudi, ki so po socialni plati upravičeni do štipendij, po moralni pa ne zaslužijo zupanja, da bi v prihodnosti računali nanje.

Smatram, da pri reševanju teh stvari ne bi smeli biti sentimentalni. Pomagati je treba tistemu, ki bo nekoč koristil, tistemu, ki že danes kaže pripravljenost, da po svojih močeh pomaga pri reševanju najrazličnejših problemov, skratka, pomagati je treba tistim, ki imajo do pomoči vso moralno pravico.

Postalo je nujno, da kadrovske komisije čim tesneje sodelujejo s komisijami za štipendiranje, kakor tudi z dijaškimi in študentovskimi organizacijami. Tako bodo stalno informirane o obnašanju in študijskih uspehih ljudi iz svojega področja, po drugi strani pa lahko vplivajo na politiko štipendiranja in tako usmerjajo kadrovske politiko svojega področja.

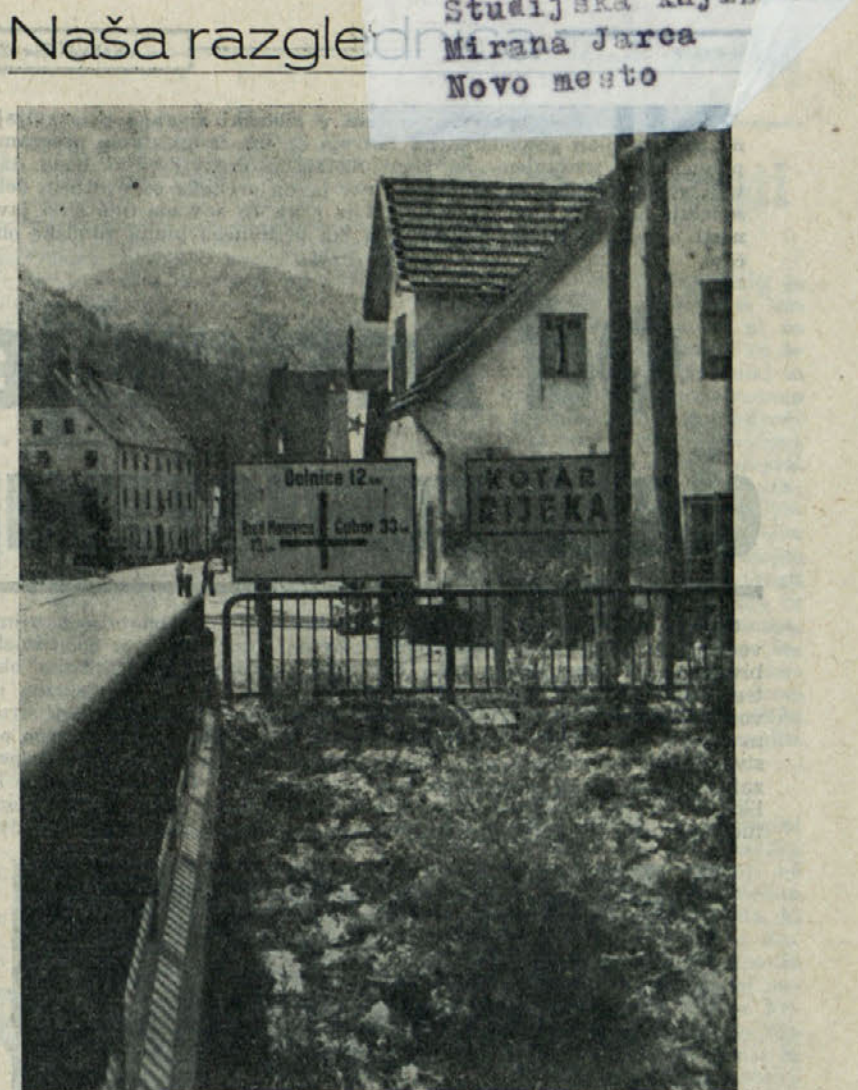
Se na eno stvar bi rad opozoril. Obstojno nevarnost, da bodo študenti postali samo objekti obravnavanja kadrovskih komisij. Tega ne

smemo dopustiti. Študentom je treba posvetiti vso pozornost, jih stalno seznanjati s problematiko področja, na katerem bodo živeli, jim dajati možnost sodelovanja pri reševanju teh problemov. Če bodo osvojene primerne metode dela s študenti in vključena naša kadrovska politika s politiko štipendiranja, bo odpadel strah pri razširjanju podjetij, odpadel bo strah pred neuspehom pri naši kmetijski proizvodnji, kajti mladi kadri bodo predstavljali močno oporo pri razvoju našega gospodarstva.

A. P.

V. kongres SZDL SLOVENIJE

20. OKTOBRA JE BILA 17. PLENARNA SEJA GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE. VODIL JO JE PREDSEDNIK GLAVNEGA ODBORA TOVARIŠ MIHA MARINKO. MED DRUGIM SO SKLEPILI, DA BO V. KONGRES SOCIALISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE 7. MARCA 1961, NA VSAKIH 1.250 ČLANOV BODO NA OBČINSKIH KONFERENCAH SZDL IZVOLILI PO ENEGA DELEGATA ZA KONGRES.

Kolpa meji dva bratska naroda — Hrvate in Slovence. Republiška meja med Brodom na Kolpi in Petrino oba naroda združuje

Centralna proslava vstaje bo v Dragi

Kočevje, 25. oktobra. — Danes je bil v Kočevju plenarni Občinski kongres Zveze borcev. Plenuma sta se udeležila in sodelovala v razpravi tudi sekretar Obč. komiteja ZK Ludvik Golob in Jurij Priblič iz invalidske uprave iz Ljubljane. Na plenumu pa so obravnavali tele stvari: popis partizanskih družin, priznavanje in pokojnine bivših borcev in aktivistov, odlikovanja, topografski popis in spomeniško varstvo ter priprave na proslavo 20. obletnice vstaje, ki bo prihodnje leto.

Krajevni odbori ZB bodo popisali vse partizanske družine, ki so aktivno sodelovale v narodnoosvobodilnem gibanju od leta 1941 in 1942 do osvoboditve. Popis bo poleg drugega zajel tudi socialno stanje družin članov, zdravstveno stanje, stanovanjske razmere in drugo. Vsekakor bo popis zahteval natančno in odgovorno delo od popisovalcev, obenem pa bo zgodovinsko gradivo, ki bo imelo veliko vrednost.

Zbori volilcev v Poljanski dolini

Za objektivno informiranje javnosti glede združitve Poljanske doline in priključitve teh krajev občini Črnomelj ali Kočevju, se je uredništvo »Novice« obrnilo na Obč. LO Kočevje, kjer je dobilo naslednje podatke:

V Poljanski dolini je bilo doslej osem zborov volilcev, in sicer: štirje v predelu občine Črnomelj in štiri na predelu občine Kočevje.

V črnomeljskem predelu Poljanske doline je 432 volilcev, od katerih jih je bilo na zboru 334. Glasovali pa so: za občino Kočevje 6, za občino Črnomelj pa 328. V predelu, ki spada pod kočevsko občino, je skupno 421 volilcev. Na zboru je prišlo 294 volilcev, ki so takole glasovali: za občino Kočevje 267, za Črnomelj pa 27 volilcev.

Za volilno enoto Predgrad je bil dvakrat sklican zbor volilcev, ker se prvega, to je 16. oktobra, volilci niso udeležili. V nedeljo, 23. oktobra, so se zboru volilcev udeležili polnoštevilno in so svoje mnenje glede združitve in priključitve Poljanske doline tudi povedali.

Volilci v Predgradu so predlagali, da se glede združitve Poljanske doline upoštevajo tudi volilci vasi Nemške loke, Knežje lipe, Spodnjega loga in Bilpe, ki so bile pred razdelitvijo Poljanske doline sestavni del občine Predgrad in so na Poljansko dolino vezane tudi še danes.

O tej zadevi bo razpravljali še Občinski LO Kočevje in glede tega sprejel potreben sklep za rešitev tega vprašanja.

Samo ena organizacija za območje Suše

V torek, 25. oktobra, so se sestali v prostorih šole v Sušju predstavniki odborov SZDL iz Sušja, Slatnika, Zlebiča in Vince-Zapotok. Razpravljali so o združitvi teh organizacij v eno. Udeleženci posvetovanja so bili soglasni, da deluje na tem področju samo ena krajevna organizacija Socialistične zveze. Center političnega in kulturnega življenja pa naj bi bil združni dom v Zapotoku, ki je v središču teh vasi. Razpravljali so tudi o konferenci Socialistične zveze, ki bo skupna za vse organizacije tega območja v nedeljo, 30. oktobra, s pričetkom ob 13.30 uri v združni domu v Zapotoku. Po konferenci bo za vse udeležence brezplačna filmska predstava.

varovanju bivših borcev je za te prinesel velike ugodnosti. Mnogo borcev je zaradi posledic vojne bolnih in za delo nezmognih. Po novem zakonu se lahko izredno upokojijo, če izpolnjujejo določene pogoje (udeležba v NOV pred 9. septembrom 1943 za moške in udeležba žensk v NOV pred 1. decembrom 1944, skupna 15-letna delovna doba itd.). Novi zakon je omogočil, da so že večje število bivših borcev upokojili. Imamo pa še vedno primere, ki jih bo treba rešiti.

O teh vprašanjih je obširno govoril tudi tov. Priblič in pojasnil mnoge stvari v zvezi s postopkom za uveljavljanje pravic do pokojnin, priznavanje, družinskih pokojnin itd. Tudi prispevek tovariša Jerbiča o teh vprašanjih je bil za mnoge zelo poučen.

Ugotovili so, da je zelo pomembno sodelovanje med Obč. odborom ZB in upravnimi organi. Slišali smo, da je sodelovanje zelo dobro.

Za 20. obletnico vstaje bodo dobili odlikovanja še vsi tisti tovariši, ki do sedaj še nimajo odlikovanja, a so jih zaslužili. Lahko pa bodo dobili odlikovanja za zasluge v NOV tudi tisti tovariši oz. tovaršice, ki že imajo odlikovanje. Predloge bodo pripravili krajevni odbori ZB.

Topografski popis krajev, ki bo zajel dogodka iz časov pred II. svetovno vojno in obdobje med NOV, bo zelo dragocen prispevek za zgodovino o revolucionarnih dogodkih in dogajanjih v polpreteklem obdobju. Popis je že v teku. Zbrani dokumentarni material bo služil za jedro Kočevskega zbornika, ki bo

izšel predvidoma za 20. letnico vstaje, to je prihodnje leto. Popis opravljajo krajevni odbori ZB ob pomoči posebne ekipe kočevskega muzeja. Vse delo naj bi bilo v zimskih mesecih opravljeno.

Drugo leto bomo praznovali 20. obletnico vstaje. Pri Obč. odboru SZDL je bil imenovan pripravljalni odbor, ki bo usmerjeval delo in pripravil program proslav. Centralna proslava bo 22. julija na praznik vstaje slovenskega naroda v Dragi z odkritjem spomenika in otvoritvijo nove šole na Travi. Na proslavi bodo sodelovali tudi pripadniki JLA iz ribniškega in bloškega garnizona ter prebivalci občin Kočevje, Ribnica, Ložke doline in Čabra. V jubilejnim letu bo dokončno urejeno partizansko pokopališče na Trati v Kočevju in odkrit spomenik; odkrita bo tudi spomeniška plošča na združnem domu v Banja loki, lokalni muzej pa bo organiziral več razstav. Izšla naj bi tudi publikacija o delu in življenju prvega sekretarja KP na Kočevskem Jožeta Šeska.

Sekretar komiteja tovariš Golob je med drugim dejal, da je plenum pokazal, da se tovariši, bivši borci, še danes živo poglobljajo v problematiko, ki izhaja iz NOV. Opozoril je na odgovorno delo z mladino, katero je treba vzgajati v duhu slavnih tradicij NOB. Zelo zanimivo je bilo njegovo izvajanje o zunanjepolitičnih vprašanjih, ko je razčlenil nekatere glavne vzroke, ki ustvarjajo hladno vojno in nevarnost za novo vojno.

● BEOGRAD. — V Jugoslaviji se je mudila na obisku venezuelska parlamentarna delegacija. Bila je gost Zvezne ljudske skupščine. Pred odhodom je vodja delegacije izjavil, da jim je obisk omogočil spoznati jugoslovansko stvarnost in primerjanje razvoja današnje socialistične Jugoslavije z njeno predvojno stopnjo razvoja. Dejal je, da se parlamentarci Venezuele iskreno vesele jugoslovanskega napredka, ker menijo, da si mora vsak narod ustvariti lastno in neodvisno usodo brez vmešavanja iz tujine.

● TOKIO. — Japonska vlada je razpustila spodnji dom parlamenta. Pričakujejo, da bodo v kratkem razpisane volitve, na katerih bodo volili samo poslance v spodnji dom. Poslance za zgornji dom bodo namreč volili po drugem sistemu.

● HANOJ. — Misija za zvezo vrhovnega poveljstva vietnamske ljudske armade je opozorila mednarodno komisijo za nadzorstvo v Vietnamu, da so v Južnem Vietnamu ustanovili še štiri koncentracijske taborišča in da imajo sedaj tam že 16 takih taborišč.

● WASHINGTON. — Na osnovi velike ankete časopisa »New York Times« sklepajo, da bo dobil demokratiški predsedniški kandidat Kennedy večino na novembriških volitvah. Med drugim anketa dokazuje, da je Kennedy utrdil svoj položaj.

● TRST. — Vladni generalni komisar je že tretjič v dveh letih prepovedal dvojezično javno zborovanje na tržaškem trgu Unità.

Prepoved javnega zborovanja zaradi slovensčine je v tržaških demokratiških in slovenskih krogih povzročila hudo ogorčenje. Levičarske stranke in slovenske organizacije so takoj odločno protestirale proti sklepu vladnega komisarja in označile njegovo prepoved kot nedopustno kršitev najposnovnejših pravic slovenskega prebivalstva na tržaškem ozemlju.

● HAVANA. — Kubanska vlada je nacionalizirala še 139 ameriških podjetij. Na Kubi je še okrog 250 manjših ameriških podjetij, ki doslej še niso bila nacionalizirana.

● LEOPOLDVILLE. — V Katangi se nadaljujejo boji med Čombejimi žandari in pripadniki plemena Baluba. V zadnjih operacijah je bilo nad sto mrtvih.

● NEW YORK. — Sovjetski predstavnik v političnem odboru ZN Generalne skupščine je pozval zahodne sile, naj začno proučevati temeljna načela sporazuma o splošni in popolni razorožitvi. Obenem je zavrnil resolucijo o razorožitvi, ki jo je predložila Velika Britanija, ZDA in Italija, češ, da bi rade z njo dosegle kontrolo nad oboroževanjem namesto kontrole nad razorožitvijo.

● LONDON. — Laburistični poslanci so v Spodnjem domu predlagali resolucijo proti vnosu oporišča za ameriške atomske podmornice, oborožene z raketami »Polaris«.

Sredstva za kemično tovarno

Program za Kemično tovarno v Kočevju je investicij (daljše inštalacije, cesta do objekta, sanitarni objekti, oprema, material, stroje, ki jih je bil z odločbo Jugoslovanske investicijske banke glede na uvozni faktor 1,2 povešan še istega leta na 426 milijonov dinarjev. Jugoslovanska investicijska banka je program odobrila pod pogojem, da dobi investitor inozemski kredit. Zadeva z inozemskim kreditom pa se je zavlekla v leto 1960, s tem pa tudi gradnja tovarne. Zato so v investicijski vsoti ponovno nastale nekatere spremembe.

Cene inozemskih proizvodov so se dvignile za 39,6 milijonov dinarjev, to pa predvsem zaradi porasta cen v Nemčiji in zaradi povečanja stroškov kreditiranja. Prav tako so se tudi cene zvišale za 20 % z uvedbo novih carin. V zadnjih letih pa so se povečale za 40 % tudi gradbene storitve. Z ozirom na novo lokacijo in nekaj novih dodatnih brih 32 milijonov dinarjev.

Povečana investicijska vsota bo znašala nekaj nad 143 in pol milijonov dinarjev in ne bo spremenila rentabilnosti proizvodnje, ker navedeno povečanje investicij predstavlja le 48 din za kvadratni meter ultrapas plošč, ki jih bodo delali v kočevski Kemični tovarni.

Pri Zveznem izvršnem svetu v Beogradu je vložena prošnja za oprostitev carine za uvoženo opremo. V kolikor se bo ta oprostitev dosegla, bo predstavila 85 in pol milijona dinarjev, bi bilo potrebno za izgradnjo Kemične tovarne le še do 32 milijonov dinarjev.

Stalna skrb za borce

»Nenehno moramo skrbeti za bivše borce in aktiviste, ki jim je življenjska eksistenca zaradi bolezni ali drugih vzrokov ogrožena.« To je bil glavni moto posvetovanja predstavnikov krajevnih odborov ZB, ki je bilo preteklo soboto v Ribnici. Posvetovanja sta se udeležila tudi Milica Molek, šef upra-

ve za invalidske zadeve in bivše borce pri OLO, ter predstavnik OO ZB NOV Edi Podlogar, ki sta dala vrsto koristnih nasvetov pri uveljavljanju pravic bivših partizanov.

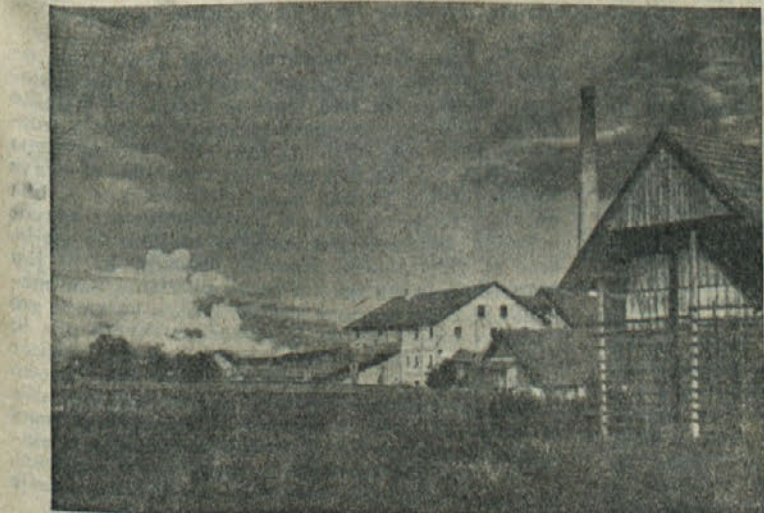
Občinski odbor Zveze borcev je sklical posvetovanje s tem namenom, da podrobno pregleda vse

primere bivših borcev in aktivistov, ki žive v težkih materialnih pogojih, nadalje o tistih borcih, ki imajo nizko pokojnino, so pa po zakonu upravičeni do višje, o pravicah bivših borcev do priznavanja in podobno.

Iz poročil predsednikov krajevnih odborov ZB je bilo razvidno, da živi v nekaterih krajih nekaj tovaršev, ki so upravičeni do višjih pokojnin, drugi spet do priznavanja in podobno. Vse primere bodo krajevni odbori ZB še podrobneje obravnavali in s pomočjo Občinskega odbora Zveze borcev poskrbeli, da bodo upravičenci preskrbljeni za življenje. Povedati moramo, da je bilo že precej primerov bivših borcev in aktivistov v zvezi s pokojninami ugodno rešenih po prizadevnosti Obč. odbora ZB, Občinski odbor se bo skupno s krajevnimi odbori ZB trudil, da bi vsi upravičenci prišli čimprej do pravic, ki jim po zakonu pripadajo.

Govorili so tudi o skrbi za otroke padlih borcev, ki so deležni vse pozornosti in pomoči. Materialno vprašanje teh otrok je urejeno, nastaja pa vprašanje za nekatere otroke živih bivših borcev, ki zaradi slabih gnotnih razmer ne morejo v dovoljni meri poskrbeti za solanje ali podobno. Zato bo treba tudi takim otrokom nuditi v bodoče večjo skrb.

Na kraju so se pogovorili tudi o okrašanju grobov padlih borcev in žalnih komemoracij na Dan mrtvih

Motiv iz Ribnice: Opekarna

Kakor v ostalih občinah, se tudi v ribniški živahno pripravljajo na petletni plan gospodarskega razvoja občine. Z osnutkom programa plana bodo seznanjeni vsi člani SZDL in državljani ki bodo dali tudi svoje predloge k osnutku. Prav je, da pri tako odgovornem delu sodeluje čim več ljudi. Menimo, da je prav, če povemo tudi širši javnosti o nekaterih značilnostih osnaka petletnega plana ribniške občine.

munalna dejavnost. Potrebne so predvsem uslužnostne obrti. V bližnji bodočnosti bo treba organizirati močan obrtni center, ki bo sposoben hitro in kvalitetno zadovoljiti potrebo delovnih ljudi.

Stanovanjska kriza je precej pe-

Od zastavljenega dela zavisi napredek

Občina Ribnica je v glavnem še vedno kmetijska, saj živi 50 % prebivalstva od kmetijstva. Zato bo treba tudi v bodoče skrbeti za razvoj kmetijstva. Kmetije niso proti uvajanju naprednih oblik kmetijstva, če vidijo v njih koristi. Prav zato pa čaka kmetijske zadruge veliko dela. Razvijati bodo morale tudi kmetijske proizvodne obrate,

te, ki bodo sposobne da z njimi uspešno gospodarijo, da bodo imele svoje ekonomije, živinorejske obrate, dobro komercialno službo in sposobni kader. Za uresničitev tega pa je potrebno, da so zadruge gospodarsko močne. To pa bo mogoče le tedaj uresničiti, če bosta v občini namesto dosedanjih petih le dve

reča, predvsem v Ribnici in Sodražici. Začetki bo treba z gradnjo stolpnice, blokov. Podpirati bo treba iniciativno privatnikov, ki naj bi gradili stanovanja v okviru stanovanjskih združenj. H gradnji stanovanj bo treba pritegniti tudi podjetja. Le s prizadevanjem vseh čim hitreje se bo lahko v teku nekaj let črtalo vprašanje pomanjkanja stanovanj.

Na področju industrije bo treba boljše izkoristiti že obstoječe kapacitete, ki naj bodo osnova nadaljnjega razvijanja. Industrijo je pač nemogoče postaviti v vsako vas, kot so pogosto težnje prebivalcev nekaterih vasi. Novi obrat bo v Jurjevi, ki pa bo imel velik pomen za vso občino. V Jurjevi bo začel z delom tekstilni obrat, ki bo že v začetku zaposloval od 40 do 50 ljudi in bo imel že v prvem letu proizvodnje okrog 300 milijonov din bruto produkta.

Kot je bilo že omenjeno, bo izhodišče razvoja industrije za nadaljnjih pet let v obstoječih podjetjih. Te bo treba razvijati naprej, jih modernizirati, uvesti čim boljše sistem nagrajevanja, uvesti boljše organizacijo dela in čim racionalnejšo potrošnjo surovin.

Pomembno mesto bo treba dati turizmu. V ribniški občini imajo dobre pogoje za razvoj turizma, z modernizacijo ceste Ljubljana-Kočevje pa je pričakovati, da bo dohodkov turistov še veliko večji. Z razvojem turizma se postavlja vprašanje prenočišč, gradnja večjega gostinskega obrata v Ribnici in drugih turističnih objektov.

Od tega, kako bodo zastavili nadaljnje delo na področju gospodarstva, zavisi tudi življenjski standard. Zato morajo biti vsi občani zainteresirani, da se bo gospodarska dejavnost krepila in razvijala.

Delo KOMUNISTOV JE VSESTRANSKO

V zadnjih dneh je bilo v kočevski občini več konferenc osnovnih organizacij ZK. Tokrat se bomo v krajših sestavkih seznanili s potekom konferenc v štirih organizacijah. Najprej se bomo seznanili z delom komunistov v podjetju

AVTO KOČEVJE

Po izčrpnem poročilu sekretarja Pavliča se je razvila živahna razprava. Člani ZK so se s posebnim zanimanjem lotili reševanja notranjih problemov podjetja, skrbili za dvig storilnosti, nabavi novih avtomobilov, ustvarjanju notranje discipline, odpravi samovoljnih nastopov nekaterih članov kolektiva itd.

Poročilo je zelo kritično in objektivno načelo vprašanje družbene morale, predvsem odnos do družbenih proizvodnih sredstev ter odnosov med ljudmi. To se sicer ni dogajalo v večji meri, vendar je osnovna organizacija obsodila take pojave, predvsem tudi iz preventivnih nagibov. Samokritičnost, ki so jo ob tej priliki pokazali prizadej, jasno dokazuje, da v organizaciji ZK prevladuje zdravo jedro. To daje tudi jamstvo, da bo kolektiv, ki že dvajset let uspešno napreduje in izpolnjuje svoje planske obveznosti, tudi v bodoče uspešno napredoval, in to v vsakem pogledu.

TISKARNA KOČEVJE

Osnovna organizacija ZK je bila šele pred nedavnim ustanovljena. Poročilo sekretariata, ki je bilo obširno in skrbno pripravljeno, je prikazalo dejavnost organizacije v njenem kratkem obstoju. Poročilo je obravnavalo predvsem stanje v podjetju, tako z gospodarske plati, kakor tudi glede odnosov med člani kolektiva ter problem strokovnega kadra, delavskega samoupravljanja, dela z mladino, delo sindikata itd.

Podjetje ima že od začetka delovanja stalne težave s strokovnim kadrom. Stalna fluktuacija strokovnih delavcev je povzročala podjeto mnogo neprilic. Sedaj pa je glede tega precej na boljšem. Tudi šolanje mlajših kadrov bo zajamčilo podjetju, da s kadri ne bodo v težavah.

Organizacija je sprejela tudi načrt svojega dela. Izvajanje programa bo vsestransko razgibalo njeno

dejavnost in jo tudi organizacijsko utrdilo. Delo z mladino, ki številčno prevladuje v podjetju, bo ena osrednjih nalog osnovne organizacije.

BRAČIČEV TEREN V KOČEVJU

Na Bračičevem terenu imajo osnovno organizacijo ZK zelo številčno. Zajema vse člane ZK tega terena, ki niso vključeni v organizacije v podjetjih ali ustanovah. Člani se redno sestajajo, in to v lepem številu. Po potrebi sklicuje organizacija skupni sestanek z vsemi komunisti svojega področja.

Iz poročila razberemo, da je osnovna organizacija posvetila veliko zanimanje Stanovanjski skupnosti in ustanavljanju servisov. Poročilo in razprava sta se dotaknila tudi varstva otrok, ureditve otroških igrišč, sprejemanja novih članov, dela z mladino, komunalnih naprav in drugim. Sprejeli so program dela, ki zajema predvsem študij raznega političnega gradiva,

dela z mladino, prostovoljne delovne akcije, pomoč SZDL in drugo.

LIVOLD

V Livoldu imajo osnovno organizacijo ZK, katero sestavljajo kmetje, upokojenci, učitelji in gospodinjice. Delavci so večinoma vključeni v organizacije po podjetjih.

Kakor je bilo razbrati iz poročila in razprave, je bilo delo članov zelo pestro in tudi plodno. Osnovna organizacija se je zanimala za kulturno dejavnost, za študij političnega gradiva, za gradnjo kulturnega doma, športnih igrišč itd. Nudila je tudi pomoč ostalim množičnim organizacijam. Se vse premalo pa se čuti vpliv ostalih članov ZK, ki stanujejo na območju Livolda, organizacijsko pa so povezani v osnovnih organizacijah, kjer so zaposleni.

Organizacija ZK je vnesla v svoj program dela poleg ostalega tudi to, da bo povabila tudi te člane na posvet, na katerem bodo razpravljali o programu dela množičnih organizacij in o dolžnostih komunistov, ki to prebivajo. Za delegata za okrajno konferenco ZK so izvolili Mira Heglerja.

VLAGAJ v hranilnico!

Hranilni odbor pri Zadrugi hranilnici in posojilnici — podružnica v Ribnici, je pripravil program in dal predloge za pozitivno hranilništvo na področju ribniške hranilnice, kakor tudi pri vseh kmetijskih združenjih. V akciji za propagando denarnega varčevanja, ki bi bila stalna, naj bi sodelovali vsi člani poslovnega odbora ZHIP ter člani upravnih odborov in združenih svetov pri kmetijskih združenjih.

31. oktober je »Mednarodni dan varčevanja«. Ribniška hranilnica in posojilnica je v počastitev tega dneva razpisala 20 nagrad po 1000 in 2000 din v skupni vrednosti 30.000 din za šolske pismene sestavke in risbe o temi: »Denarno varčevanje«. Tri najboljše naloge ali risbe bodo še posebej nagradili v skupnem znesku 5000 din.

Tudi letos bodo izvršili zbiranje hranilnih vlog. 50.000 din bo razdelil žreb 40 izžrebancev. Dobitki bodo znašali od 500 do 5000 din. Zbiranje bo 21. novembra t. l.

31. oktober — praznik »Mednarodnega dneva varčevanja« naj bi proslavili tudi v kmetijskih združenjih. To priložnost naj bi izkoristili za čim uspešnejšo akcijo za zbiranje hranilnih vlog in sredstev na obračunskih knjižnicah. Tudi pri združenjih, posebno pa v tistih, pri katerih posluje samostojna hranilnica in posojilnica kmetijske zadruge, naj bi po vzgledu ZHIP v Ribnici organizirali nagradna zbiranja hranilnih vlog in v ta namen določili primerne denarne dobite. Zadruge naj sodelujejo tudi s šolskimi hranilnicami ter jim nudijo pomoč v obliki denarnih nagrad ali podobno.

Pa še nekaj besed o nagradnem tekmovanju šolskih otrok v počastitev »Mednarodnega dneva varčevanja«. Sestavki oziroma risbe, ki jih bodo predložili otroci, naj ponazorijo prizadevanje mladine za

varčevanje. V nagradnem razpisu lahko sodelujejo vsi učenci tistih šol, pri katerih deluje šolska hranilnica in je uveden skupen hranilniški Zdravniški hranilnici in posojilnici Ribnica. Sestavke in risbe bo ocenila posebna komisija, 20 avtorjev pa bo prejelo nagrade.

Ustanovna konferenca aktivna LMS

V ponedeljek, 24. oktobra t. l. je bila v prostorih telovadnice v šoli Mirka Bračiča, ustanovna konferenca aktivna LMS.

Navzočih je bilo okoli 60 mladincev in mladink, ki so sprejeli bogat in obširen program, ki ga mislijo v letošnjem šolskem letu izpolniti. Poseben obširen je program na področju idejno-vzgojne dela, saj nameravajo med drugim organizirati tudi Mladinski klub OZN, cikluse predavanj iz najrazličnejših področij, Tribuno mladim itd. V svoj program so sprejeli tudi izvedbo šahovskega krožka, dramskega krožka, foto krožka, strelške sekcije, prometnega krožka, folklorne skupine, lutkovnega krožka in še celo vrsto interesnih krožkov, ki bodo imeli v glavnem namen, da pomagajo učencem pri izboljšanju učnega uspeha. Pri izvedbi tako obširnega programa je potrebno, da se sekretariat tega aktivnega LMS, Srednješolski komitej, kakor tudi v Občinskem komiteju LMS, katere bosta z vsemi močmi pomagala aktivu.

Na pobudo osnovne organizacije ZK pri podjetju »Instalacija« Kočevje, je bil ustanovljen mladinski aktiv LMS. Aktiv šteje 22 članov. Slavnostni sprejem je bil 18. oktobra v dvorani na ObLo.

Mademu aktivu želimo veliko uspehov pri njihovem delu.

Pogled v oddelek »Ga'antarija« v Sodražici

KZ bodo vodile v sklopu svojih obratov tudi gozdne obrate in vse tiste dejavnosti, ki jih je imela doslej Poslovna zveza na področju združenj. Vse to narekuje, da bo treba osnovati močne kmetijske eno-

zadruge, in sicer v Ribnici in Sodražici.

Posebno področje, ki ga bo treba zajeti v perspektivnem planu, je razvoj tistih panog, ki neposredno vplivajo na dvig standarda — ko-

Problemi Kolpske doline

O problemih Kolpske doline smo v našem listu že večkrat pisali. Problematika teh krajev se kaže v vedno ostrejši luči — na eni strani težnja ljudi v Kolpski dolini, da bi tudi v teh krajih imeli nekaj obratov, ki bi zaustavili proces izseljevanja ljudi, na drugi strani pa ekonomska računica, ki govori, da se investicije v teh krajih ne bi izplačale.

V dolini Kolpe je ljudi iz leta v leto manj. V zadnjih štirih letih se je izselilo okrog 400 ljudi, od tega večji del mladih. Tako ni nič čudnega, da so v nekaterih oddaljenih vasi ostali skoraj sami stari ljudje. Največji problem se poraja, kako preskrbeti te ljudi. Stari ljudje se z vsemi močmi oklepa svoje zemlje, ki daje malo, zahteva pa veliko.

Prihajajo zahteve, naj občina poskrbi za te ljudi. Občina je pripravljena to storiti, vendar pod pogojem, da svojo zemljo odstopijo splošnemu ljudskemu premoženju. Občina bi dajala preživnino, odvisno od tega koliko bo kdo oddal zemlje.

Pri konkretnem delu za zame-

njavo lastniških odnosov zemlje, pa prihaja od odpora njenih lastnikov, ki nočejo dati zemlje iz rok in raiši životvarijo. Ljudje so živeli z zemljo, jo obdelovali in se potili na njej, zato se od nje neradi ločijo. Toda novemu času se ne bo mogoče ustavljati. In ta novi čas kliče mladino, da se nastani tam, kjer vidi boljše življenjske pogoje, doma pa ostajajo stari ljudje. Ta proces se nadaljuje iz leta v leto in bo še trajal. To je dejstvo, pred katerim si ne smemo zakrivati oči.

Kolpska dolina pa ne sme in ne bo izumrla. Z intenzivnejšo obdelavo zemlje, ki naj bi se koncentrirala v združenih kmetijskih obratih, bi se lahko zaposlilo večje število ljudi. Seveda, te pogoje bo treba šele ustvariti. Z modernizacijo ceste bi bil omogočen prevoz delavcev iz Kolpske doline na delovna mesta v Kočevje.

To je samo nekaj misli, ki so bile izrečene na zadnjem posvetovanju predstavnikov podjetij in organizacij v Kočevju, ko so razpravljali o programu petletnega perspektivnega razvoja občine Kočevje.

MESEC TEHNIKE RAZSTAVA RUDARSTVA IN KEMIČNE INDUSTRIJE

V tem tednu od torka do petka je bila v prostorih Zavoda za socialno zavarovanje v Kočevju odprta razstava, ki sta jo organizirali Rudnik in Kemična tovarna Kočevje. Najprej si ogledamo, kaj so razstavljali rudarji.

Vsakega obiskovalca je najprej pritegnil relief rudnika. Le-ta prikazuje v živi podobi rudnik, naprave, dnevni kop in druge zanimivosti. Nedaleč od tu so v miniaturni prikazali objekt nove separacije, ki je v gradnji. Nova separacija bo velikega pomena za eksploatacijo premoga. Fotografije iz življenja in dela rudarjev in druge fotografije iz Rudnika nam na prikupen način prikazujejo našega rudarja. Organizatorjem razstave je treba

dati vse priznanje.

V istih prostorih razstavlja svoje proizvode Kemična tovarna. Obiskovalec se lahko seznani s proizvodi, o katerih morda ni še nikoli slišal. Tudi za ta del razstave moramo reči, da je skrbno pripravljena in vsakemu razumljiva. Lahko je vsakemu samo žal, če si ni ogledal razstave rudarjev in Kemične industrije.

V knjigi vtisov smo videli pohvale obiskovalcev. Razstavo so si ogledali tudi gostje od druge.

Prihodni teden bo v istih prostorih in ob istem času (od torka do petka od 9. do 15. ure) razstava gradbeništva in gradbene obrti. Priporočamo vam, da si razstavo ogledate v čim večjem številu.

212 kvadratnih kilometrov, doseže pa tudi globino 372 m. Vse prirodne lepote tega jezera, ki se zajeda globoko v Alpe, so znani tamkajšnji prebivalci prav spretno izkoristiti v turistične svrhe na obeh straneh meje. Skoraj 1/5 tega jezera je namreč tudi že v mejah Slove. Vedno bolj smo prihajali v območje visokih gor. Prevozili smo znameniti predor Simpon ter dalje po dolini reke Rohne do Genovskega jezera, kjer smo imeli v kantonskem mestu Lousan daljši postanek. Zeleznica je speljala tik ob obali jezera in ob številnih letoviških krajih. Žal, da je bil vozni red tak, da smo najlepši del Slove prevozili ponoči. Vsi kraji so tako močno razsvetljeni in polni raznovrstnih neonskih reklam, da je veliko jezero kar obrobjeno z utripajočimi svetlobnimi pasovi in sto in sto luči. To jezero je med alpskimi ledeniški jezeri največje in ima 581 kvadratnih kilometrov; obdan je s pogorjem Jura in Savojskimi Alpami.

V spalnem vagonu se je polagoma pomirilo. Na teh potujočih pogradih je zavladala tišina. Tako smo potovali in nabirali moči za naslednji dan. Budili nas niso niti švicarski niti francoski cariniki, ko smo prešli v Francijo. Vse to so opravili zelo obzirno kar z našim vodičem. Kmalu ko se je zaspalo smo že bili pri okenih in opazovali kraje in ljudi ter navade po kolodvorih, ki so bili precej bolj polni in živahni kot italijanski. Dober zajtrk smo imeli v vagonu; spravi nas je v razgibanost voljo, posebno še, ker je bila kava ohlajena s kofinom. Komaj smo se dobro uredili že nas je vodja potovanja opozoril: »Pariz na vidiku.« Brez zamude smo prišli v Pariz na postajo »Lyons«. To omenim zaradi tega, ker ima Pariz zelo veliko kolodvorov že v samih predmestjih in se tako vozijo z vlakom skoro celo uro samo po Parizu od kolodvora do kolodvora z različnimi imeni, a vsi so v

Parizu. Na kolodvoru ista procedura kot na vseh do sedaj; prišlo nam je nekako že v kri in že smo bili v avtobusu, ki so nas popeljali na krožno vožnjo po mestu, da smo si ogledali pod strokovnim vodstvom mesto in znamenitosti. Veliko se vidi in težko bi bilo odločiti kaj je najlepše. Vodič nas je po mikrofoni opozarjal na razne stavbe, trge, spomenike in mostove.

Najprej smo se popeljali na znameniti in res obsejni, z mnogimi spomeniki in obeliski, posejani trg Place de la Cord, ki je obkrožen tudi z veličastnimi palačami znanega arhitekta A. Gabriella. Na tem trgu se je v toku zgodovine francoskega naroda marsikaj dogajalo. Na njem so stale giljotine.

Na trgu Place de l'Etoile stoji 49 m visoki zidani »Slavolok zmage«, pod katerim je grob neznanega vojaka. Na tem trgu se vršijo vse vojaške parade in druge svečanosti ob priliki državnih praznikov. Imel sem srečo, da smo bili v Parizu ravno 14. julija, t. j. na dan praznika republike. Priprave so bile velike. Parada sama slikovita, ker so bile nekatere enote oblečene v tradicionalne starodavne vojaške uniforme. Manjkalo ni tudi tujske legije, kjer si videl mnogo izrazitih obrazov, ki bi jim mirne duše lahko rekel Friz ali pa Hanzi. Sam slavolok je zidan točno v sredini trga, s katerega gre potem v obliki zvezde 12 mogočnih ravnih ulic in cest, po katerih se razvija nenavadno živ in hiter avtomobilski promet, kar lahko opaziš tudi po vsem Parizu. Promet je hiter zaradi dolgih in ravnih ulic in cest. Vse ceste in ulice se stekajo potem zopet v drug zvezdnati trg. V samem mestu je več značilnih zvezdnatih vozlišč z markantnimi objekti, tako da se v mestu lahko hitro znajdeš, skoro lažje in hitreje kot v drugih velikih mestih.

(Se nadaljuje)

Križem po Evropi

ANDREJ ARKO:

10

O pera »Scala« slovi zaradi slavne tradicije, nastopov pevcev ter pevk svetovnega slovesa in kvalitete. Stavba je bila zgrajena v letih od 1776 do 1778. Skozi levi portal opere prideš v gledališki muzej. V njem so predmeti in pomembna operna dela, nanašajoča se na samo Scalo in na vso operno umetnost. Da bi se glavna dvorana čim bolj ohranila, je bila zgrajena za avdicije in razna smenjanja opernih del v letu 1955 tako imenovana »Piccola Scala«.

Ogledali smo si še cerkev Sv. Marka, ki stoji na koncu Markovega trga, kjer je razno okrasno drevje in grmičevje. Ta velika arhitektonska masa, zgrajena s tipično rdečo opeko, se prikazuje obiskovalcu v vsej svoji svežini, kljub izpostavljanju mnogim nepravilnostim v toku stoletij.

Čas nam ni dopuščal, da bi si ogledali še več teh spomenikov stare kulture, kajti zanimali so nas tudi mnogi objekti novejših dob, ki jih je v Milanu mnogo več kakor v ostalih italijanskih mestih. Zanimivo je že prej omenjeno poslopje glavnega kolodvora. Pa tudi ta stavba pada v senco nebotičnikov, ki jih je v Milanu precej, a med njimi prednjači najvišji, last družbe Pirelli. Ta nebotičnik je višek najmodernejše arhitekture, posebno zaradi uporabe sodobnega načina gradnje, uporabe gradbenega materiala in notranje ureditve.

Po dvodnevem bivanju v Milanu smo pretaknili še marsikaj in kmalu smo vedeli, kje je največje vino, pivo, špageti, pašta, sladolei itd. Tudi nekaj veleblagovnic smo obrnili, a povsod ista slika. Vsega dosti, ko pa preračunamo cene v naš denar so po večini artikli dražji kot pri nas. Večja pa je izbira v vzorcih in številkah. Pri nas tako »obraj-tane« dežni plašči boljše kakovosti so dražji kot uvoženi pri nas. Cenejšje blago in slabše kakovosti prodajajo po vsej Italiji v veleblagovnicah »Upim«. Ko sem tako gledal razne oddelke v več nadstropjih in ogledoval robo, sem si mislil: »O, Upim, Upim, to si lahko tudi doma kupim.«

Pripraviteli smo se morali na daljšo pot, kajti ob 23. uri nas je odpeljal Orient-ekspres iz kolodvora Lambrette preko Slove v Pariz, kar je trajalo 11 ur. Sreča v vsem je bila v tem, da smo imeli spalne vozeve in smo se tako dobro počili za naše nadaljnje turistične podvige, ki so postajali od dne do dne zanimivejši.

V dokaj prostornih francoskih spalnih vagonih smo se udobno porazdelili in že smo bili na poti proti Švici. Vlak vozi tudi tukaj z izredno brzino, ki mu stalni vzponi ne delajo nobenih ovir. Blizili smo se obronkom Alp. Kmalu smo bili mimo mesteca Legnano pri drugem največjem jezeru Zgornje Italije Lago Maggiore. Površina tega jezera je

Delo ribniške 'SVOBODE'

Pretekli teden je bil v Ribnici občni zbor DPD Svoboda. Ribnica je gospodarsko, politično in kulturno središče občine, zato so tudi zahteve po kulturnem izživiljanju v tem kraju večje, kot pa v kakem drugem kraju v občini.

Dejavnost »Svobode« je potekala po načrtu, ki so ga sprejeli ob začetku preteklega sezone. Delo je bilo razporejeno po sekcijah, kot na primer v dramsko, lutkovno, filmsko, pevsko, šahovsko itd.

Reči je treba, da je bilo društvo precej aktivno. Delo dramske sekcije, ki ima več dramskih skupin, je bilo živahno. Naštudirali so tri dramska dela, s katerimi so večkrat nastopili v Ribnici, pa tudi gostovali so z njimi. Sodelovali so tudi pri akademijah za 8. marec in 1. maj. Program za prihodnjo sezono kaže, da bodo naštvirali eno dramo in dve komediji in sodelovali pri proslavah naših praznikov.

Vprašanje pevskega zbora oziroma pevskih zborov je ostalo še vedno odprto in nerešeno. Moški pevski zbor se je občasno sestajal, ni pa stalno deloval. Potrebno bi bilo, da se pevski zbor razširi. Organizirati bi treba tudi ženski in mešani pevski zbor. Prav bi bilo, da bi glasbenemu izobraževanju odmerili in določili tisto mesto, ki mu pripada. V Ribnici in okolici je dovolj dobrih pevcev in ljubiteljev glasbe.

Filmska sekcija ni zažvela, ker so smatrali, da je njen delokrog širši. Menili, so da naj to delo prevzame občinski svet Svobode in prosvetnih društev. Lutkovna sekcija je ostala žal samo pri besedah in morda pripravah za bodoče. Zaželeno bi bilo, da bi v novi sezoni zažvela, saj jo čaka dovolj hvaležnega dela.

Klubska izživiljanje žal ni doseglo posebnega napredka. So objektivni in subjektivni faktorji, ki ovirajo in zavirajo zamišljene smotre. Trenutno je najvažnejše vprašanje, ki ga bodo skušali čimprej rešiti, t. j. voditelj dela te sekcije oziroma klubskega življenja. Klubska

življenje mora biti bogato po vsebini.

V okviru »Svobode« deluje tudi šahovska sekcija. Delo te sekcije bi ocenili za srednje dobro. Odigrali so turnir za prvenstvo šahovske sekcije Ribnica. V zimskih mesecih so organizirali mesečne brizturnirje. V počastitev ribniškega občinskega praznika so organizirali nagradni brizturnir. Sodelovali so tudi na šahovskih prireditvah v Kočevju. Omeniti moramo tudi delovanje dveh šahovskih krožkov za mlajše in starejše pionirje na osnovni šoli Ribnica.

Razveseljivo je, da se je mladina v večji meri kot prejšnja leta udeleževala v društvenem življenju »Svobode«. Z vključevanjem mladine v društveno življenje bo treba tudi v bodoče nadaljevati. Z izkušnjami starejših in poletom mladih bo »Svoboda« dosegala iz leta v leto večje uspehe. To pa je tudi želja prebivalcev Ribnice in okoliških vasi.

Na kraju so sprejeli program dela, v katerem je rečeno, da bo dramska skupina pripravila tri dramska dela, eno pa mladinska skupina. Organizirati nameravajo tri pevske zборе. Z delom bo začela lutkovna sekcija. Klubska življenje naj čimprej zaživi. Skupno z ostalimi organizacijami se bo udeležilo gostovanja tujih ansamblov. Tudi šahovska sekcija bo imela več tekmovanj.

KOČEVSKA REKA

Pred kratkim je bila v prostorih telovadnice v Kočevski Reki razstava slik fotomaterjev iz Kočevja. Razstavljenih je bilo 180 slik. Razstavio si je ogledalo okrog 500 ljudi.

Naši kraji v slikah

Podgora je prijazna vasica v Dobrepolski dolini

Gibanje prebivalstva

PREDGRAD

V ljubljanski bolnišnici sta umrla: Majerle Peter, mesarski pomočnik iz Predgrada 5, star 22 let in Mihelič Elizabeta roj. Sterk, gosposodinja iz Pregrada 25, stara 62 let.

DRAGA

Rodila je Poje Vilma, gosposodinja iz Novega kota 10 — dečka Slavka.

KOSTEL

V ljubljanski porodnišnici je rodila Janežič Jožefa, gosposodinja iz Grgelja 1 — dečka Anodina.

VELIKE LAŠČE

Rodila je Vintar Marija, gosposodinja iz Velike Slevce 16 — dečka Matija.

Umrli sta: Prijatelj Ivanka iz Podkraja 3, stara 74 let in Andolšek Franciška iz Srobotnika 11, stara 73 let.

DOLENJA VAS

Poročila sta se: Milinovič Franc, delavec iz Opancev-Lovreča, star 27 let in Jelič Mila, delavka iz Opancev-Lovreča, stara 24 let.

Rodili sta: Vidervol Julijana, gosposodinja iz Rakitnice 3 — dečka Milena in Kromar Karolina, šivilja iz Dolenje vasi 144 — deklico Katicu.

KOČEVJE

Poročila sta se Zore Anton, delavec iz Kočevja. Trata 19, star 32 let in Malnar Stefaniya, kuharska pomočnica iz Kočevja, Reška c. 7, stara 28 let.

Rodili sta: Hudorovac Franciška, gosposodinja iz Zelj 65 — dečka Bena in Rus Alojzija, delavka iz Kočevja, Rudnik 28 — dečka Ivana.

Umrli je Levstek Karol, upokojenec iz Gornjih Ložin 4, star 88 let.

K.I.N.O.

JADRAN, Kočevje: od 28. do 30. oktobra ameriški barvni filmski film »Vičita«, 30. oktobra matineja barvnega filma — risanke »Pustolovštine Pere Detliča«, 31. oktobra ameriški film »Playolasa zapeljivka«, od 1. do 3. novembra ameriški barvni filmski film »Sonce znova sijaje«, od 3. do 5. novembra francoski film »Velike družine«, od 4. do 6. novembra ameriški vi-

stavijski film »Tetovirana roža«, SVOBODA, Rudnik: 29. in 30. oktobra ameriški barvni film »Trije nasilneži«.

RIBNICA: 29. in 30. oktobra ameriški barvni film »Tajinstveno močvirje«, 5. in 6. novembra ameriški barvni filmski film »Vozovi na zahode«.

DOBREPOLJE: 29. in 30. oktobra ameriški barvni filmski film »Reka brez vrtnice«, 2. novembra japonski film »Gočzila, morska pošast«, 5. in 6. novembra ameriški barvni film »Valentin«.

PONIKVE: 3. novembra japonski film »Gočzila, morska pošast«.

SODRAŽICA: 29. in 30. oktobra barvni film »Komu zvonijo«.

LOŠKI POTOK: 30. oktobra jugoslovanski film »Samo ljudje«, 6. novembra argentinski film »Andaluzijska ljubezen«.

VELIKE LAŠČE: 29. in 30. oktobra ameriški barvni film »Linija za Tuneson«, 5. in 6. novembra francoski film »Salemske čarovnice«.

KOČEVSKA REKA: 29. in 30. oktobra ameriški barvni film »Doživljaji kapetana Vajta«, 2. novembra jugoslovanski film »Naša pota se razhajajo«, 5. in 6. novembra ameriški barvni film »Dimni signal«.

PREDGRAD: 29. in 30. oktobra francoski film »Gervaise«, 5. in 6. novembra češkoslovaški barvni film »Nocoj nastopamo«.

OSILNICA: 30. oktobra angleški film »Pesem mrtvih ljubimcev«, 6. novembra italijanski film »Bele noči«.

ČESTITKE

Vse najboljše za dvojni praznik Raku Dragotu iz Pirana, želijo mama in vsi domači, ostale pa lepo pozdravljajo.

Ljubemu možu in očku Karolu Lovčiču želimo za dvojni praznovanje vse lepo, mnogo zdravja in sreče, žena Tončka z otrokoma ter mama, oče in družina Vesel.

Izdaja in tiska CZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik JANEZ MERHAR. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uredništva in uprave 3-89. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati vnaprej. Za izposredovanje 1000 din oziroma 3 ameriške dolarje. Tekoči račun 600-713/1-265 pri Komunalni banki v Ljubljani, podružnica za Kočevje

Dragemu boterčku Karolu Zeletu pošiljamo za god želje za mnogo zdravih in srečnih let, boterco pa lepo pozdravljajo Andrejček in mamica.

Dragemu svaku Karolu Zeletu iz Euclida 19 in sinku Karlu Želmu za godovni dan mnogo sreče in zadovoljstva, ostalom pa pošiljamo priščne pozdrave Ivana in Anton, Kočevje.

Svaku Karolu Zeletu želita za dvojni praznik vse najboljše Nežika Helarija in Karla iz Ljubljane.

Ljubemu možu Ivanu Križaju, ki služi vojaški rok v Osijeku, želi za njegov praznik obilo zdravja, sreče in zadovoljstva žena Štefka in družina Tomše.

PRODAM

Prodajam enostanovanjsko hišo s poslopjem in vrtom v okolici Kočevja. Poizve se na upravi »Novica«.

DAM V NAJEM

V najem dam stanovanjsko hišo za družinsko stanovanje. Cena po dogovoru. Majerle Miha, Jelenja vas 15, Stari trg ob Kolpi.

IZGUBLJENO

Kdor je najdel nogometno žogo v Rožni ulici naj jo vrne proti nagradi.

Cilenšek, Rožna ul. 6

PREKLIC

Preključujem nerisnične besede, katere sem govoril o Turk Franciški iz Smuke št. 5.

Knave Franc (Mošnarjev) Smuka št. 4

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega ljubega edinega sina

PETRA MAJERLE iz Predgrada

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali vence in cvetje, nag tolažili ob bridki uni in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala našim dobrih tovarišem iz podjetja »Mesnina« in »Mesar« iz Kočevja, tovariš iz Skofje Loke, sindikalni podružnici, mladinskemu aktivu iz Predgrada in Starega trga, Gasilskemu društvu in pevskeemu zboru iz Predgrada. Najlepša hvala vsem, ki so se poslovlili od pokojnika. Žalujoci: oče, mama, sestra in ostalo sorodstvo.

Zmaga v Litiji

V nedeljo so igrali nogometaši Kočevja na vročem litijemskem igrišču. Domačini so bili pripravljeni v popoln uspeh svojega moštva, ki jim je bil zelo potreben, da bi se z zadnjega mesta na lestvici pomaknili proti sredini. Tudi nogometaši Kočevja so se zavedali svoje težke in odgovorne naloge, zato so začeli tekmo z vso resnostjo. Po prvih napadih domačinov so uređili svoje vrste in začeli nevarno ogrožati vrata Litije. Po hitrem in smiselnem napadu, v katerem je sodelovalo vse moštvo, je Novakovič Drago iz težkega položaja z neverjetnim strelom v 20. minuti prvega polčasa poslal žogo na vrata Litije. Zoga je zadel v levo stativo in se odbila v mrežo.

Po doseženem vodstvu za Kočevje so nogometaši Kočevja še z večjim veseljem in borbenostjo šli v napad. Nogometaši Litije pa so se krčevito branili in za vsako ceno hoteli vsaj izenačiti, če že ne zmagati, vendar so bili nogometaši Kočevja vsak na svojem mestu in so pravočasno odklanjali vse nevarnosti. Na obeh straneh je bilo še nekoliko priložnosti za dosego gola, vendar do tega ni prišlo zaradi dobre obrambe in neiznajdljivosti napadalec.

Moštvo Kočevja je nastopalo v nekoliko spremenjeni postavi: Bralan, Lavrih, Lenasi, (Boben), Komac, Bartolme, Strukelj, Novakovič, Pič, Planinc, Baštar (Strukelj), Hegler.

Z zmago v Litiji so nogometaši Kočevja dosegli lep uspeh, s katerim utrjujejo svoje mesto v sredini lestvice.

Tudi mladinci so bili uspešni, saj so mladinci Litije prepričljivo premagali s 5:2 in tako dosegli že peto zaporedno zmago v letošnji sezoni.

Endstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred seboj naprej. Ker je žival obvisela na krnu ladje in zelo ovirala nadaljnjo plovo, je kapetan ustavil stroje in pričel voziti nazaj. S tem manevrom se je ladja osvobodila smrtno ranjenega kita, ki je kmalu potonil v veliki mlaki krvi na dno.

Edinstven doživljaj v zgodovini pomorstva je imela neka nemška 30.000 tonska ladja na vožnji od New Yorka do Hamburga. Velika potniška ladja je zadel ob kito, ki je spal tik pod vodno površino. Zarila se je v vrst živali, ji zlomila tilnik in jo porivala pred se

Mladi vodijo društvo

V dvorani združenega doma v Zapotoku so sedeli mladi ljudje — med njimi so prevladovala dekleta. Sestali so se na prvo sejo novoustanovljenega upravnega odbora tamkajšnjega kulturnoprosvetnega društva »Dr. Ivan Prijatelj«. Navzoči so bili skoraj vsi člani upravnega odbora, ki šteje dvanajst članov.

Iz svoje srede so najprej izvolili novega predsednika, tajnika in blagajnika ter določili knjižničarko za tamkajšnjo knjižnico. Potem pa je tekel razgovor o delu društva v jesenski in zimski sezoni. Predsednik društva je opozoril, da se bliža praznik republike — 29. november. »Praznik moramo lepo proslaviti,« je še dodal. Sklenili so, da bodo za praznik našli ustrezno igrico — enodejanko — pevski zbor naj zapoje nekaj partizanskih pesmi, pa še šola bo dala svoj program. Predpričani smo, da bodo ljudje zadovoljni, kar jim bodo pripravili mladi prosvetlaji.

»Tudi za Silvestrovo moramo nekaj pokazati na našem odru,« je menil predsednik. Vsi se strinjajo s predlogom. Torej, za Silvestrovo bomo našli ustrezno dramsko delo.

»V Ribnici imajo ozkočrtni kinoprojektor, mi imamo dvorano. Povabimo jih k nam, da nam bodo predvajali filme. Ljudem v naših vaseh bo zelo ustrezalo. Predsednik društva bo stopil v stik z Delavsko univerzo v Ribnici in se dogovoril glede filmske predstave. Prva filmska predstava naj bo 23. oktobra, za bodoče pa bo treba narediti program predstav, seveda v sporazumu z Delavsko univerzo.«

Se so govorili o svojih načrtih, o knjižnici, o tem kako bi zainteresirali vso mladino za kulturnoprosvetno dejavnost. Na podlagi rezultatov, ki so jih dosegli v tem društvu v preteklem letu, mora človek verjeti tem mladim ljudem, da ne bodo ostali samo pri besedah, ampak bodo program tudi uresničili.

OBISK SEJMA ELEKTRONIKE 1960

V petek 22. t. m. je SK LMS priredil v povezavi z Gimnazijo in obema osemletkama ekskurzijo na sejem elektronike v Ljubljano. Mladinci so si z veseljem ogledali razstavo, s katere pa niso odnesli toliko, kolikor bi bilo želeli, to pa predvsem zaradi tega, ker ni bilo strokovnega vodiča, ki bi jim razložil, za kaj se določeni instrumenti uporabljajo. Vendar so si vsi z veseljem ogledali televizorje, delovanje foto celic, radio aparatov itd. Sem menja, da so potrebni in koristni taki izleti, saj dopolnjujejo dijaku znanje, ki si ga je pridobil v šoli, obenem pa zvišujejo kvaliteto raven pouka, ki mora biti čim bolj nazoren.

Sivi

Mrtvim v spomin

Življenje je kot knjiga, ki ima svoj začetek in konec. Ko listamo v svojih spominih po knjigi življenja, nam stopi pred oči obraz očeta in matere, katerega smo si morda v svojem detinstvu komaj zapomnili. Za njim pride brat ali sestra, mož, žena ali otroci, katere

smo tako srčno ljubili, pa jih ni danes več med nami. V srcu nam je težko, ko se spominimo kako srečni smo bili v njihovem krogu, ko so še živeli med nami. Knjiga njihovega življenja se je pa tako zgodaj, prežgodaj zaprla.

Poleg vseh dragih domačih imamo v sedanjosti živeči ljudje še toliko lepih spominov na ljudi, ki so bili naši znanci in najbližji prijatelji, ki smo jih ljubili tako kot svojo mater in očeta, brata ali sestro, a jih tudi ni več med nami.

To so borci iz naše ljudske revolucije, ki so padli v naročje smrti na bojnih poljanah naše domovine, v zaporih ali so bili postreljeni kot talci ali pa umrli po koncentracijskih taboriščih smrti. Na toliko različnih načinov so izgubili svoja življenja, da se vseh še spomniti ne moremo.

Težke rane in bolesti doživljajo človek 20. stol. ko izgublja tiste, ki so mu bili v življenju največja opora in ljubezen. V nobeni zgodovinski eri, niti v dobi barbarstva, ni bilo nasilno uničenih toliko ljudi in človeških življenj, kot jih je uničila era 20. stol., za katero pravimo, da je najvišja era znanosti, kulture in razvoja človeškega napredka.

Razvoj in življenje človeka bi moralo imeti največje spoštovanje in vrednost, kateri bi morali z moralne strani ljudi vsega sveta posvetiti največ skrb in ljubezni, da bi zavladal mir in spoštovanje do življenja človeka po vsem svetu. Za ta cilj in to sožitje ljudi nas opominjajo vsi tisti, ki so morali nasilno umreti, čeprav bi bili še danes lahko živi. Nasilje fašističnih izrodov človeške družbe jim je vzelo življenje; proti temu nasilju vojne se moramo boriti, da se odpravi za vselej iz sveta in življenja ljudi.

Ko gremo na Dan mrtvih na grobove naših dragih in prinašamo vence jesenskega cvetja umrlim v

spomin, tedaj se spominimo vsega tistega, kar smo sami sprejeli od tistih, ki so nas v življenju najbolj ljubili. Dali so nam življenje, da živimo, dajali so nam vse kar so imeli, ljubezen in svoje srce, za nas so tudi umrli, da bi mi imeli življenje lepo in prijetno. Za vse to se skušamo oddolžiti svojim dragim s šopkom jesenskega cvetja, morda še celo s postavitvijo spomenika. Vendar čutimo v globini svojega srca, da jim tega kar so dali mrtvi za nas, ne moremo nikoli povrniti. Zato je naše srce v teh dneh naših spominov otožno tiho, v hrepenenju sreče plove v tiste dni, ko smo bili v življenju še živi in zdravi skupaj, bodisi v krogu družine ali v družbi življenja.

Na grobovih obdanih s cvetjem se zamislimo v sen svojih spominov kako smo bili srečni v naročju matere ali očeta kot otroci, kako sta nam nudila oporo v našem poznejšem življenju naših mladih let. Vse to nam prihaja v spomin, ko stojimo danes pri njihovih grobovih. Čutimo, da se nam srce umiri, morda čuti spet vse tisto, kar je čutilo tedaj, ko so bili mrtvi še živi med nami. Kdo bi to vedel, srce je težko razumeti.

Veliko je danes živih ljudi, ki ne vedo za grobove svojih dragih. Vojna je uničila toliko življenj, zgradila je toliko vidnih in nevidnih pokopališč in grobov kot še nikoli v življenju ljudi. Toliko je grobov neznanih junakov, za katere ne vemo imena tistih, ki v njih ležijo. Vemo samo to, da je v njem borec, ki je padel v boju za našo svobodo. Spominimo se tudi teh, ker na te grobove ne bo morda nikogar njegovih domačih, morda so že vsi pomrli ali so bili pobiti v času druge svetovne vojne. Zato položimo na grobove naših borec šopek jesenskega cvetja, da ne bodo ostali pozabljeni od živih ljudi, za katere so dali svoja življenja v boju za našo svobodo.

P. S.

FRANCE TRAMPUŠ:

Berlin - mesto dveh svetov

Impozantna Kongresna dvorana, dvaindvajset stanja. Pravijo, da so si edini v tem, da jim sistem nadstropni Telefonkenov nebotičnik, ki je vsak teden zrasel za eno nadstropje, razširjeno razstavišče, veleblagovnice, nove ceste in trgi, 16 km nove podzemeljske železnice, na tisoče novih poslopij — to so pridobitve zadnjih desetih let.

Pričakoval bi, da bo negotova politična prihodnost vplivala na investicije, saj kapital vedno beži iz ogroženega področja. Uradni podatki govorijo

DVA SVETOVA

Oblasti v Zahodnem Berlinu vsak mesec poročajo, koliko beguncev iz Vzhodnega Berlina je prošlo za politični azil. Včasih jih pribeži 200, včasih 1000 dnevno. Urejena imajo posebna taborišča, iz katerih potam z letali odvažajo begunce v Zahodno Nemčijo. In tu jih srečate v vsakem kraju. Ko na vozniki iz Vzhodne Nemčije prestopite mejo Zahodne, razdelijo po vlakcu prospekte, v katerih piše, kakšne pomoči je lahko deležen »drugi rojak z one strani«. Na vsakem kolodvoru naj bi bile posebne dobrodelne pisarne, ki dajo vsakemu obiskovalcu iz Vzhodne Nemčije denarno pomoč deset mark, brezplačno oskrbo pri boleznih ali nesreči, brezplačne vstopnice za prireditve in razstave, brezplačno vozno karto za povratek, brezplačne vožnje in prenočišča za mladino itd. To seveda s propagando nima nobenega opravka!

V Zahodnem Berlinu skoraj vsak teden odkrijejo kako korupcijsko afero. Med mojim bivanjem so zaprli dotlej uglednega politika Swolinskega, ki si je kova' dobiček s tem, da je dobavljali za policiste najslabše sodnjske in jih zaračunaval kot najhulše. Za zahodne časopise je to senzacija, v pogovoru s prebivalci Zahodnega Berlina ni opazil posebnih bojznih pred spremembo sedanjega tiko Zapada.

(Nadaljevanje)

Del največjega stanovanjskega poslopja Evrope

nasprotno: investicije in produkcija rastejo. Tudi v pogovoru s prebivalci Zahodnega Berlina ni opazil posebnih bojznih pred spremembo sedanjega tiko Zapada.

POZOR pred tatovi in postopači

Letos je bilo zabeleženih že več primerov tatvin dvokoles. Tatovi dvokoles opravljajo svoje delo na dvoriščih gostinskih lokalov in pred lokali, pred trgovinami, ustanovami in drugod. Kolesarskim tatovom uspe kraja največkrat zato, ker so nekateri lastniki dvokoles neprevidni in puščajo kolesa nezaklenjena. Za hišne svete pa naj velja opozorilo, da se glavna vhodna vrata v nočnem času zaklepajo, ker so na hodniku stavb običajno kolesa stanovalcev.

Nekatere gospodinjice so zelo lahkomiselne, ker puščajo oprano perilo preko noči na dvoriščih. Nepoštenim nočnim obiskovalcem se tako nudi priložnost za krajo. Razni prodajalci iz južnih kra-

jev (predvsem tepiharji), pogosto obiskujejo naše kraje. Med njimi so tudi taki, ki imajo dolge prste. Zato bodite previdni pred njimi, svoje otroke pa opozorite, kadar boste zdoma, da ne bodo odpirali vrat neznanim osebam.

V gneči, v trgovini in drugje, kjer se zbirajo ljudje, izkoriščajo prilikost žeparji. Ti so zelo nevarni, zato se jih varujte. Zlastno je, da imamo tudi med mladino nekaj tatitčev. Pred nekaj dnevi sta dva otroka ukradla izpred neke trgovine v Kočevju žensko dvokolo in se odpeljala proti Livoldu. Organi Ljudske milice so ju kmalu zasačili. Zagovarjala sta se, da kolesa nista nameravala ukrasti. V drugem primeru je mla-

doletnik ukradel nekemu državljanu dve ročni uri. Takih in podobnih primerov pa je še več. Otroke moramo vzgajati v poštene ljudi, to pa je prva naloga predvsem staršev.

Pa še nekaj: Otrokom in mladostnim osebam bi bilo treba prepovedati obisk večernih kinopredstav, ker to kvarno vpliva na otroke.

R. I.

Vreme

Po 28. oktobru bo tri- do štiridnevno izboljšanje vremena. Po prvem novembru zopet deževje.

ZLOČINCI

21 posebne vrste

V zavodu Eglfing-Haaru je bilo zaplenjeno dosti dokazanega materiala. V tem zavodu je bilo od novembra 1940 do januarja 1941 440 bolnikov. V spisih so tudi popisi bolnikov skupaj s potrdili vodij transportov Združenja za brezplačen prevoz bolnikov. Glavni asistent Zavoda za opazovanje v Eichbergu je potrdil, da mu je njegov šef dr. Mennecke ob neki priliki pravil, da nihče od bolnikov, ki je zgodaj zjutraj pripeljan v Hadamark, ne preživi noči.

Cez kratek čas, po opravljenem transportu, je Zavod dobil takole obvestilo: Čast nam je obvestiti Vas, da so vse bolnice, ki so bile premeščene iz Vašega zavoda, umrle v Grafenecku, Bernburgu, Sonnensteinu in Hardheimu.

Rodbine teh bolnikov so obvestili s pismom, ki je imelo isto vsebino, ne glede iz katerega zavoda je prihajalo: Spoštovani!

Z iskrenim obžalovanjem Vam moramo javiti, da je Vaša hči, ki je bila po sklepu komisarija za obrambo premeščena v ta zavod, nenadoma umrla zaradi možganskega nabrekanja. Če upoštevamo njeno hudo duševno stanje, ji je bilo življenje muka. Smrt, ki je zaradi tega prišla, je bila pravzaprav olajšanje. Ker je v zavodu stalna nevarnost zaradi epidemije, so oblasti odločile, da je treba truplo sežgati v krematoriju. Prosimo Vas, da nam sporočite, kam naj pošljemo ostanke pokojnice. Zaradi tega omenjenega razloga je vstop v zavod prepovedan. Zaradi tega zahtevajte eventualna pojasnila pismom.

Zaradi pogostih primerov in objav v časopisih o čudnih načinih smrti, so se začeli zanimati za to posamezni okrožni tožileci. Državni tožilec iz Dresdene je poslal pravosodnemu ministru dopis in priložil

celo vrsto obvestil iz časopisa »Neueste Nachrichten«. Vsa so se dobesedno glasila: »Iz Grafenecka smo dobili žalostno vest o hitri smrti našega ljubljene sina.«

Na oblastni tiskovni konferenci, bila je dne 20. aprila 1941 v Frankfurtu na Maini, so bili glavni uredniki opozorjeni, »da je zadnje čase zapaziti oglase o smrtnih primerih z vsebino, ki odsej ni več dovoljena, n. pr.:

- a) po obvestilu zavoda za duševne bolezni javljam smrt...;
- b) tako kot smo pričakovali, smo tudi sprejeli žalostno vest...;
- c) potem, ko smo bili dolgo v negotovosti...«

Državni tožilec iz Stuttgarta je poslal tri dolga pisma pravosodnemu ministru o »primerih nenavadnih smrti v zavodih za duševno bolne«. Preiskave, ki so se začele, je ustavil državni tajnik Freisler. Tole je izvleček iz poročila oblastnega organizacijskega vodje v Ansbachu:

»Razumljivo je, da premeščanje bolnikov iz zavoda za duševne bolezni v druge kraje ni ostalo neopaženo v javnosti. Sodci po vsem tem, so komisije, ki so opravljale to delo, prihajale do ravnih težav in pogosto niso izdajale pravih sklepov. Dostikrat so delale napake. Ni se dalo preprečiti, da bi zakrili posamezne primere in da ne bi o njih razpravljali. Za te primere ni opravila:

1. neka družina je dobila dve obvestili;
2. neko obvestilo o smrti je navajalo vzrok vnetje slepega črevesa, čeprav je bilo to odstranjeno z operacijo že pred 10 leti;
3. spet v drugem primeru je bil naveden vzrok smrti — bolezen hrbtnice. Člani družine so sedem dni pred tem obiskali tega bolnika in videli, da je fizično popolnoma zdrav;
4. neka družina je dobila obvestilo o smrti, čeprav bolnica še danes živi v zavodu in je v dobri fizični kondiciji.«

Naslednji izvečki dopisov iz arhiva pravosodnega ministristva nam dopolnjujejo sliko o programu evantazije. Decembra 1939 je apelacijsko sodišče v Frankfurtu na Maini dobilo to-le pismo:

»Pogosto se razpravlja o uničevanju ljudi, ki so za življenje nesposobni, še posebno v krajih, kjer so zavodi za duševno bolne, v sosednjih mestih, pogosto tudi po vsej pokrajini, kot n. pr. v dolži Reine. Ljudje se spoznavajo vozila, s katerimi prevažajo bolnike iz zavoda v prehodne institucije in od tod v tiste kraje, kjer je izvršena likvidacija. Slišal sem, da celo otroci, ko vidijo ta vozila, vpijejo: Ze spet

vozijo ljudi v plinske celice. Iz Linburga so me obvestili, da dnevno vozijo po trije avtobusi s spuščeni zavesami v Hadamar. Priprave duje se, da bolnike slačijo do golega, jih oblačijo v papirnate srajce, nato pajih vozijo v plinske celice. Trupla prevažajo v krematorij in tako, da pride v vsako peč po 6 trupel. Vsak dan je videti nad Hadamarjem gost dim iz krematorija. Govori se tudi, da včasih odstranijo glavo ali posamezne dele telesa za anatomsko proučevanja. Nameščenci, ki delajo pri tem delu, so povečini iz drugih krajev in jih domači ljudje nečisto izpraševati. Pogosto jih je najti zvečer v gostilnah, ko pijejo. Slišati je govorice, da bodo izpraznili tudi domove za starčke. Ti primeri vznemirjajo ljudstvo. Pravijo, da uničujejo tudi stare ljudi, ki so vse življenje težko delali. Ljudje pričakujejo, da se bo s predpisom uredilo, naj slaboumne starčke izločijo iz tega programa.«

Med številnimi dopisi, ki obravnavajo zadevo, je tudi dopis na 15 straneh, ki ga je napisal predsednik Dobrodelnega društva nemške protestantske cerkve, pastor Braune. Objavljamo izveček iz tega pisma:

»Nekaj mesecev nazaj dobivamo obvestila iz raznih krajev države, da se zaradi načrtnega gospodarstva veliko število duševno bolnih oseb premešča v druge zavode, od tod pa spet naprej, dokler po nekaj tednih ne dobijo njihove družine obvestilo, da so umrli. Istovrstni ukrepi, pa tudi istovrstne okoliščine upravičujejo sum, da gre tu za široko zamišljen načrt, iztrebiti tisoče »družbi neprimernih« življenj. Mnenje je, da zahteva obramba domovine odstranitev teh odvračilnih potrošnikov. Prav tako obstoja trditev, da je potrebno za okrepitev nemške rase čimprej iztrebiti vse slaboumne in brejpupne primere, pa tudi abnormalne in asocialne osebe — torej vse tiste, ki s svojimi obvezami ne morejo koristiti družbi. Po oceni gre za 100 tisoč oseb. V nekem članku, prof. Kranza, ki ga je napisal za »Volksdienst«, je število oseb, ki bi jih bilo treba iztrebiti, okoli milijon. Ze sedaj gre za tisoče naših rojakov, ki so bili iztrebljeni ali pa bodo v kratkem izgubili življenje brez kakršnekoli zakonske osnove. Treba je čimprej prenehati s temi ukrepi, ker izpodkopujejo temelje morale in naroda. Nedotakljivost človeškega življenja je steber vsake družbe! Vzeti nekemu življenje, to se da le na osnovi zakona. Ni domnimo, da se uničuje bolne ljudi, pa naj ima družba od njih korist ali ne in naj gre za posebno proučevanje, saj te osebe nimajo zakonske zaščite; ne upošteva se njihova družina ali zakonski zastopnik.